

DZIENNIK URZĘDOWY

Ces. i król. Komendy obwodowej w Puławach.

Nr. 7.

II. Rocznik.

25. lipiec 1916.

Treść: (130—150). 130. Określenie poddaństwa mieszkańców polskiego obszaru okupacyjnego. — 131. Zużytkowanie zbiorów polnych. — 132. Zarządzenia w sprawie zbioru płodów polnych i uprawy roli. — 133. Sprowadzanie i przewożenie not Denarów i Perperów. — 134. Zaopatrzenie obszaru okupowanego w sól. — 135. Urządzenie pośrednictwa pracy. — 136. Ustanowienie oglądaczy zwłok. — 137. Otwarcie publicznego gimnazjum w Kielcach. — 138. Otwarcie publicznego seminarium nauczycielskiego męskiego w Jędrzejowie. — 139. Rejestry stanu członków ewangelickiej gminy filialnej w Końskowoli. — 140. Ułatwienia w ruchu granicznym przy wykonywaniu obowiązków duszpasterskich i uczęszczaniu do kościoła. — 141. Kupno i sprzedaż jaj. — 142. Uszkodzenie urządzeń kolejowych. — 143. Utrzymanie rowów i bankietów drogowych. — 144. Opłata należności stemplowych w walucie koronowej według nowo zaprowadzonego kursu rubla. — 145. Sprzedaż oliwy maszynowej i oliwy cylindrowej. — 146. Przyjmowanie tubylców do służby przy c. i k. żandarmerii w okupowanych obszarach Polski. — 147. Sprzedaż dzieł sztuki. — 148. Ostrzeżenie przed spekulantami w handlu ziemią. — 149. Dozór nad wywozem koni. — 150. Wyroki c. i k. Sądu wojennego w Puławach.

130.

Określenie poddaństwa mieszkańców polskiego obszaru okupowanego.

Naczelne Dowództwo Armii rozporządzeniem M. V. Nr. 38288 z dnia 4 lipca 1916 ustaliło, że używane przez c. i k. Komendy w c. i k. Gen. Gubernatorstwie wojskowym przy wystawianiu legitymacji (kart tożsamości, paszportów) jako też innych dokumentów dotyczących przynależności obywateli polskiego obszaru okupowanego, określenie »poddany rosyjski«, jest według konwencji habsburskiej, obowiązującej w krajach zajętych podczas wojny, niewłaściwe. Terminologia ustawowa bowiem, według praw obowiązujących również w czasie panowania rosyjskiego, utrzymuje w mocy pojęcie państwa polskiego, jakkolwiek podległego Rosji, a więc i pojęcie obywatelstwa państwowego w Królestwie Polskiem.

W przyszłości należy więc oznaczać obywatelstwo państwowe wszystkich tych osób, którym prawo przynależności przysługuje na ziemiach Królestwa Polskiego Kongresowego,

w granicach określonych przez Kongres Wiedeński z r. 1815. jako »poddaństwo w Królestwie Polskiem«.

Do powyższego rozporządzenia mają stosować się gminy przy wystawianiu kart tożsamości.

131.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza Armii z 11. czerwca 1916.

Nr. 61. Dz. rozp. dotyczące użytkowania zbiorów polnych.

Mocą uprawnień Najwyższej Władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionej na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Zakaz kupna spodziewanych płodów rolnych.

Zakazane są kontrakty, mocą których kupuje się ryczałtowo plody rolne roku 1916 w obszarze okupowanym lub spodziewane zbiory tych płodów.

Płodami rolnymi w rozumieniu tego rozporządzenia są — z wyjątkiem owoców i buraków cukrowych — wszelkie ziemniaki, produkowane w gospodarstwie rolnem oraz przetwory młynarskie, uzyskane ze zboża.

§ 2.

Obowiązek zgłaszania przestrzeni wziętej pod uprawę.

Właściciel gruntu rolnego i każdy, który za niego kieruje uprawą roli i gospodarstwem rolnem, winien zgłosić przed 1. lipca 1916 u naczelnika gminy lub sołtysa obszar uprawianej roli i ziemniaki na tym obszarze zasiane lub zasadzone.

§ 3.

Obowiązek zgłaszania zapasów płodów rolnych.

Kto przechowuje zboże, (żyto, pszenicę, psólad, jęczmień, owies, kukurudzę wszelkiego rodzaju), ziemniaki, len (nasienie i włókna lnu), rzepak — lub olej rzepakowy, winien zgłosić te zapasy w ciągu tygodnia po zamagazynowaniu, podając ilość, rodzaj i miejsce przechowania organowi kontrolnemu, który oznaczy Komenda obwodowa w drodze obwieszczenia. Zgłoszenia zapasów, które były już zamagazynowane w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia, ma być dokonane w terminie oznaczonym obwieszczeniem Komendy obwodowej.

Zgłoszenie należy ponowić w ciągu tygodnia po wymłóceniu każdych 100 cetnarów metrycznych, lub jeżeli zapas niewynosi 100 cetnarów metrycznych, po wymłóceniu całego zapasu.

Generał-Gubernator może rozszerzyć obowiązek zgłaszania także na inne plody rolne, nie wymienione w ustępie pierwszym.

§ 4.

Zakazy obrotu.

Generał-Gubernator może:

zakazać sprzedawania płodów rolnych osobom, które nie zostały upoważnione do zakupu przez Zarząd wojskowy, lub kupowania tychże od osób, nieposiadających takiego upoważnienia;

przepisać ogólnie lub dla pewnych obwodów warunki, z zachowaniem których jedynie dozwolone jest kupno i sprzedaż lub każdy inny rodzaj obrotu płodów rolnych.

§ 5.

Zajęcie i kupno płodów rolnych.

General-Gubernator może zarządzić ogólnie lub dla pewnych obwodów, że płody rolne — z wyjątkiem tych ilości, które producent sam potrzebuje dla wyżywienia swoich domowników, na nasienie dla swej posiadłości, na paszę dla swego bydła, lub dla prowadzenia własnego przedsiębiorstwa rolnego lub przemysłowego — mają być zajęte i odebrane posiadaczowi za potwierdzeniem lub, że posiadacz ma je oddać w pewnych miejscach odbioru.

Za zajęte płody rolne wypłacona będzie w gotówce cena odbioru, każdorazowo ustanowiona, za zboże jednak, zajęte po 1. stycznia 1917 r. w stanie nieomłóconym, tylko połowa tej ceny.

§ 6.

Ceny odbioru.

General-Gubernator upoważniony jest do oznaczenia w drodze rozporządzenia cen odbioru płodów rolnych (§ 5. ust. 2.) oraz kwot które mają być odcignięte od tej ceny za przymieszki i zanieczyszczenie, wreszcie wynagrodzenia za załadowanie i transport do miejsca odbioru.

§ 7.

Zarządzenie co do oszczędzania.

Nie wolno spasać pszenicy, żyta lub jęczmienia i pośladu, które się nadają do wymielania.

Przy wytwarzaniu mąki z pszenicy, żyta, pośladu lub jęczmienia należy wymielać przynajmniej do 80 %. Komendant obwodu może tę stopę wymielania podwyższyć.

General-Gubernator wyda przepisy co do wypiekania chleba i innego pieczywa, oraz co do handlu tymi wytworami.

§ 8.

Zapewnienie środków żywności.

General-Gubernator wyda dla zapewnienia środków żywności zarządzenia co do:

zaopatrzenia gmin w środki żywności w ten sposób, że pobór ich dozwolony jest tylko przez umyślnie w tym celu ustanowione organa (komitety spożywcze) lub przez zarządy gminy;

ograniczenia spożycia mąki, chleba, ziemniaków, mięsa, tłuszczu i cukru do pewnych ilości na osobę i dzień;

ograniczenia lub zakazu owsa do karmienia bydła;

ograniczenia, postawienia pod nadzór lub zamknięcia młynów, browarów, gorzelni lub innych przedsiębiorstw przemysłowych, przerabiających ziemio płody rolne.

§ 9.

Zapotrzebowanie jaj.

§§ 4, 5 i 6 stosują się także do obrotu handlowego jajami, do zajęcia i zakupna jaj oraz do cen odbioru jaj.

§ 10.

Postanowienia karne.

1. Kto zawiera interes zakazany w § 1. lub na podstawie § 4. pośredniczy przy jego zawarciu lub współdziała przy zawarciu lub pośrednictwie;

2. kto zaniedba zgłoszenia przepisane w § 2. lub 3. lub podaje nieprawdziwe daty, oraz kto przy tem współdziała;

3. kto przekracza inne postanowienia tego rozporządzenia lub przepis wydany na jego podstawie;

będzie karany przez Komendę obwodową grzywną do 5000 koron lub aresztem do sześciu miesięcy, o ile czyn ten nie podlega surowszej karze.

Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę 3000 koron.

§ 11.

Interesy zawarte wbrew zakazowi.

Interesy zawarte wbrew postanowieniom niniejszego rozporządzenia są nieważne.

Przedmioty, przez których kupno lub sprzedaż naruszono to rozporządzenie, lub zakaz wydany na jego podstawie, tudzież cena kupna za nie ulegają konfiskacie i będą użyte przez Komendę obwodową dla wyżywienia ludności.

§ 12.

Moc wsteczna.

§§ 1. i 11. ust. 1. stosują się także do interesów zawartych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia.

Świadczenia uskutecznione na podstawie tych interesów muszą być na żądanie zwrócone. Gdyby wskutek tego ekonomiczna egzystencja producenta lub jego rodziny została zagrożoną, może Komenda obwodowa ustanowić ulgi co do zwrotu świadczeń.

§ 13.

Ogłoszenie.

Niezależnie od ogłoszenia z mocą obowiązującą rozporządzeń, zarządzeń i nakazów General-Gubernatora (§ 4. rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 25. września 1915 r., Nr. 34 dz. rozp.) będą przepisy, wydane na mocy tego rozporządzenia, podane do publicznej wiadomości w dziennikach urzędowych tych obwodów, w których mają obowiązywać, przez ogłoszenie w dziennikach, przybicie w miejscu publicznem i w inny sposób przyjęty miejscowym zwyczajem.

§ 14.

Uchylenie dawniejszych postanowień; termin wejścia w życie.

Rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 27. czerwca 1915, Nr. 20 Dz. rozp. i z 26. lipca 1915 r., Nr. 27. Dz. rozp. są uchylone.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

132.

Zarządzenia w sprawie zbioru płodów polnych i uprawy roli.

W myśl rozporządzenia c. i k. Gubernatora wojskowego w Lublinie (Vrdg. F. Präs. Nr. 9103) z czerwca 1916 zarządza się:

- 1) Zeszłoroczne zbiory wydały niejednokrotnie zboże porośnięte i stęchłe, należy więc zwozić do stodół i stert zboże możliwie suche.
- 2) O ile nie będzie można zboża pomieścić w krytych stodołach, należy je zwiesić w sterty należycie zbudowane i dobrze nakryte słomą (składając snopy kłosami do środka, aby zapobiedz porośnięciu). Sterty zaś zakładać należy o ile możliwości w pobliżu łatwo dostępnych dróg.
- 3) Celem wyniszczenia chwastów należy ścierniska natychmiast podorać.
- 4) Z powodu braku saletry i obornika należy zaraz po sprzęcie obsiać pola stosownymi roślinami motylkowymi jak bobikiem, łubinem, celem przeorania ich na zielony po-gnój, przyczem wyzyskać należy wszystkie do dyspozycji w obwodzie będące zapasy nasienia.
- 5) Z powodu małej ilości koni i wołów należy do zaprzęgu używać także krów.
- 6) Siano z tegorocznego zbioru o ile możliwości prasować należy dopiero po 4-rech tygodniach.
- 7) Przypomina się, że zawczasu należy zaopatrzyć się w węgle, jak również i materiały potrzebne przy popędzie młocarni.

133.

Wprowadzanie i przewożenie not Denarów i Perperów..

Rozporządzenie G. G. W. Nr. 43353/16, z 27./VI. 1916 zabrania wprowadzania i przewożenia not Denarów i Perperów do obrębu Wojsk. Gener. Gubernii nakazując surowo przestrzegać ten zakaz.

134.

Zaopatrzenie obszaru okupowanego w sól.

Dostawę potrzebnej ilości soli do pokrycia jej zapotrzebowania w obszarze okupowanym powierzyło c. i k. Jenerał Gubernatorstwo wojskowe kontraktowo wyłącznie galicyjskiemu Wydziałowi Krajowemu, któremu oddano też przewóz soli, dalej dotychczasową i przyszlą szerszej zakrojoną organizację sprzedaży soli, oraz urządzenie stałych składów soli.

Żadna inna sól, prócz soli przez galicyjski Wydział krajowy wprowadzonej, nie może być sprzedawana.

Sól należy przewozić jako zwyczajną przesyłkę cywilną; listy przewozowe wojskowe nie mogą być na ten cel wydawane.

Potrzebną sól winni sprzedawcy zamawiać sami na własny rachunek i niebezpieczeństwo w galicyjskim Urzędzie sprzedaży soli w Wieliczce, skąd też wprost otrzymają zamówioną ilość soli.

Cenę drobnej sprzedaży oznacza się w całym austriacko-węgierskim obszarze okupowanym począwszy od 1. lipca 1916 tak dla austriackiej jako też dla niemieckiej soli kuchennej za 1 kg. 30 halerzy (12 kopiejek) wzgl. za 1 funt rosyjski 12 halerzy (5 kop).

Cena ta pod żadnym warunkiem nie może być przekroczona.

Jako jedność organizacyjną sprzedaży soli uważa się zasadniczo obwód z miastem obwodowym. Dozwolone jednak są pewne zmiany, które konieczne są ze względu na stosunki miejscowe, lub na środki komunikacyjne i t. d. jak np. lepsze połączenie pewnej miejscowości z większym miastem względnie biurem sprzedaży soli sąsiedniego obwodu.

135.

Rozporządzenie

**c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego z 6. czerwca 1916, Ex. Nr. 37595,
o urządzeniu pośrednictwa pracy.**

Za zgodą Naczelnej Komendy Armii rozporządza się, co następuje:

§ 1.

**Centralny Urząd pośrednictwa pracy przy Jeneralnem Gubernatorstwie Wojskowym.
Obwodowe Urzędy pośrednictwa pracy.**

Do prowadzenia pośrednictwa pracy dla c. i k. Obszaru okupowanego istnieje przy Jeneralnem Gubernatorstwie Wojskowym Centralny Urząd pośrednictwa pracy; przy każdej Obwodowej Komendzie Obwodowy Urząd pośrednictwa pracy.

Komendant Obwodowy może ustanowić zarządzeniem, ogłoszonym w Dzienniku urzędowym, zastępców Obwodowego Urzędu pośrednictwa pracy w oznaczonych miejscowościach obwodu poza siedzibą Komendy Obwodowej.

Ci zastępcy zostaną zaopatrzeni w osobne legitymacye.

§ 2.

Cel pośrednictwa pracy.

Pośrednictwo pracy ma na celu ustalenie, prowadzenie w ewidencji i możliwe wyrównywanie popytu i podaży pracy każdego rodzaju, z wyjątkiem robót wojskowych.

Centralny Urząd pośrednictwa pracy i każdy Obwodowy Urząd pośrednictwa pracy prowadzi statystykę robotniczą i udziela wyjaśnień w sprawie poszukiwanych i wolnych miejsc robotniczych. Wyjaśnienia dla Komend, władz lub osób prywatnych poza obrębem Obszaru okupowanego mogą być udzielane tylko przez Centralny Urząd pośrednictwa pracy.

§ 3.

Kompetencya.

Pośredniczenie w pracy, tudzież badanie, ustalenie i ewidencja popytu i podaży pracy w obrębie Obwodu jest obowiązkiem Obwodowych Urzędów pośrednictwa pracy.

Sprawy, odnoszące się do pośredniczenia w pracy między różnymi obwodami albo między Obszarem okupowanym i obszarami poza jego obrębem, są zastrzeżone Centralnemu Urzędowi pośrednictwa pracy. Pośredniczenia w pracy do obszarów poza obrębem Monarchii i Obszaru Okupowanego wymagają zezwolenia Naczelnej Komendy Armii.

§ 4.

Postępowanie.

Robotnicy, tudzież ci z pracodawców, którzy chcą użyć robotników w Obszarze okupowanym, zgłaszają swą podaż lub swój popyt w Okręgowym Urzędzie pośrednictwa pracy swego obwodu.

Pracodawcy, którzy chcą użyć robotników poza obrębem Obszaru okupowanego zgłaszają swe zapotrzebowanie w Centralnym Urzędzie pośrednictwa pracy.

Zgłoszenia, które wpływają do niewłaściwego Urzędu, zostaną odesłane dalej do kompetentnego urzędu.

§ 5.

Oplaty.

Pośredniczenie w pracy odbywa się dla robotników bezpłatnie, dla pracodawców za opłatą, a mianowicie: za służbę domową w wysokości 1 K. od osoby, a od wszelkiej innej kategorii robotników 5 K. od osoby, którą należy zapłacić po zawarciu umowy o pracę.

Od uiszczenia opłaty za pośrednictwo wolne są wszelkie zakłady wojskowe i publiczne, które potrzebują robotników do robót publicznych, przez nie kierowanych i o ile w pewnych wypadkach nie zostały wydane specjalne przepisy co do werbowania.

Opłaty będą użyte do pokrycia kosztów pośrednictwa pracy.

136.

Ustanowienie oglądaczy zwłok.

1) Wszystkie gminy są obowiązane w każdej miejscowości, wsi, kolonii zamianować oglądaczy zwłok, o ile możliwości lekarza, felczera lub akuszerkę, a jeśli tych niema, to osobę umiejącą czytać i pisać. Oglądacze zwłok muszą wykonywać obowiązek swój zawsze i w każdym wypadku.

2) Każdy oglądacz zwłok musi mieć zastępcę.

3) Zadanie oglądaczy zwłok polega na zapobieganiu pogrzebaniu osób pozornie zmarłych, na utrzymaniu przy życiu płodu żywego położnych, zmarłych w czasie porodu, nadto mają obowiązek donosić władzy o leczeniu przez szarlatanów, o wypadkach otrucia, morderstwa, zabójstwa oraz o wszelkich wypadkach gwałtownej śmierci i zejścia z powodu choroby zakaźnej.

4) Lekarz lub felczer jest obowiązany w domu, gdzie miał w opiece zmarłego pozostawić kartę zejścia z dokładnem podaniem choroby, oraz nazwiska, wieku i czasu śmierci zmarłego.

5) Mianowany przez gminę oglądacz zwłok obowiązany jest każde zwłoki zbadać i wypełnić przepisany formularz, który ma zawierać: nazwisko, wiek, religię, stan, miejsce urodzenia i zamieszkania zmarłego (u dzieci stan rodziców), dzień i godzinę zejścia, przyczynę śmierci (chorobę zasadniczą), dzień pogrzebu i ewentualnie zarządzenie co do samego pogrzebu.

6) Obowiązkiem oglądacza zwłok jest ściśle przestrzeganie, by bezwarunkowo każde zwłoki dziecka, choćby zawczasie urodzonego były poddane przepisany oględzinom. Jako »urodzone nieżywo« należy zapisywać jedynie płód donoszony zdolny wprowadzić do życia lecz urodzony nieżywy, a nie ten, u którego dopiero po porodzie ustały objawy życia. Osoby udzielające pomocy przy porożach mają zatem obowiązek dla dokładności wykazów ruchu ludności podawać prowadzącemu metryki wypadki urodzenia nieżywych dzieci.

7) Jeśli w wypadku śmierci zachodzi podejrzenie o zbrodnię lub występki, należy natychmiast zawiadomić o tem najbliższy posterunek żandarmeryi, poczem zostanie przeprowadzone zbadanie zwłok przez lekarza urzędowego.

Zbadanie zwłok przez lekarza jest zbyteczne:

- a) w razie samobójstwa, nieulegającego wątpliwości;
- b) jeśli śmierć nastąpiła wskutek uszkodzenia cielesnego (zranienia lub zatrucia), o którym jednak wiadomo na pewne, że ma swą przyczynę nie w zbrodniczym

działaniu albo zaniedbaniu, lecz że spowodowane zostało własną nieostrożnością zmarłego, albo przez przypadek.

8) Zwłoki zmarłych na cholere, ospę, dyfteryę, tyfus plamisty, dysenteryę, węglik, nosaciznę należy natychmiast po stwierdzeniu zgonu nie myjąc ich, zawinąć w płachtę napojoną 5% kwasem karbolowym i po włożeniu do trumny, o ile możności jak najprędzej usunąć z mieszkania.

Wystawianie na widok publiczny zwłok osób zmarłych na choroby zakaźne jest wzbronione. Przybory potrzebne do pogrzebu należy podobnie jak urządzenie mieszkania zmarłego na chorobę zakaźną poddać desynfekcyi.

9) Gminy mają zawiadomić c. i k. Komendę obwodową w Puławach o zamianowaniu w pojedynczych miejscowościach oglądaczy zwłok i ich zastępców do 14. sierpnia 1916, podając zarazem ich wiek i zajęcie.

10) Rodzina zmarłego winna za oglądanie zwłok zapłacić do kasy gminnej dwie K., za dziecko poniżej lat 14 jedną koronę.

11) Oglądacze zwłok względnie zastępcy będą za spełnianie swych obowiązków płaćeni przez Urząd gminny, a nie przez rodzinę zmarłego. Oprócz tego należy się oglądaczom zwłok, jeśli zwłoki znajdują się w miejscowości oddalonej o więcej jak 3 km. od miejsca zamieszkania oglądacza zwłok, po 40 h. za 1 km., licząc tam i napowrót.

12) Oglądacze zwłok są obowiązani prowadzić księgę oględzin zwłok.

13) Gminy są obowiązane przy końcu miesiąca zażądać od oglądacza zwłok wypisu z księgi oględzin. Wypis ten przedłożyć następnie urząd gminny c. i k. Komendzie obwodowej najdalej do 10. następnego miesiąca.

14) Obrażliwe wyrażanie się o służbie oglądaczy zwłok, podanie fałszywych dat przy oględzinach zwłok, pochowanie zwłok lub płodu przed dokonaniem oględzin zwłok, będzie karane sądownie.

15) Dla zaproponowanych i potwierdzonych oglądaczy zwłok zostanie wydana specjalna instrukcja.

137.

Obwieszczenie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 14. maja 1916 r.

Otwarcie publicznego gimnazjum.

C. i k. Zarząd wojskowy utworzył w Kielcach publiczne gimnazjum. Tą bezpośrednio Generalnemu Gubernatorstwu wojskowemu podlegającą szkołą średnią kieruje i zastępuje ją na zewnątrz »c. i k. Dyrekcja publicznego gimnazjum w Kielcach«.

138.

Obwieszczenie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa wojskowego w Polsce z dnia 14. maja 1916 r.

Otwarcie publicznego seminarium nauczycielskiego męskiego w Jędrzejowie.

C. i k. Zarząd wojskowy utworzył w Jędrzejowie publiczne seminarium nauczycielskie męskie. Tym Generalnemu Gubernatorstwu wojskowemu bezpośrednio podlegającym zakładem kieruje i zastępuje go na zewnątrz »c. i k. Dyrekcja publicznego seminarium nauczycielskiego męskiego w Jędrzejowie«.

Zakład ten zostanie otwarty z dniem 1. września 1916.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie powinni wносить podania do Dyrekcji seminarium najpóźniej do 20. sierpnia b. r.

Do prośby należy dołączyć:

1. Metrykę chrztu,
2. ostatnie świadectwo szkolne,
3. świadectwo lekarskie,
4. świadectwo szczepienia ospy i
5. świadectwo moralności.

139.

Rejestry stanu członków ewangelickiej gminy filialnej w Końskowoli.

C. i k. Komenda obwodowa prowadzenia rejestrów stanu członków ewangelickiej gminy filialnej w Końskowoli stosownie do § 3. Rozp. Naczelnego Wodza Armii z 23. kwietnia 1915 Dz. r. Z. W. Nr. 9. poruciła A. Schoeneichowi, proboszczowi ewangelickiej gminy w Lublinie.

A zatem członkowie gminy filialnej w Końskowoli mają się zwracać w sprawach metrykalnych do wymienionego proboszcza.

140.

Rozporządzenie c. i k. Generał-Gubernatora wojskowego z d. 24. maja 1916.

Ułatwienia w ruchu granicznym przy wykonywaniu obowiązków duszpasterskich i uczęszczaniu do kościoła.

Na podstawie § 5. rozporządzenia Naczelnego Wodza z 25. sierpnia 1915 dz. rozp. Nr. 35 i w porozumieniu z ces. niem. Generał-Gubernatorem w Warszawie, zarządza się co następuje:

§ 1.

Parafianom powiatów granicznych, których parafie z jednego okręgu okupacyjnego wchodzi w drugi, należy udzielać przepustek przewidzianych w rozporządzeniu c. i k. Gen. Gub. wojskowego z 29. grudnia 1915 r. Nr. 14.

Przepustki te mogą być wystawiane na przeciąg trzech miesięcy.

§ 2.

Duchownych, którzy udają się do chorych z Przenajświętszym Sakramentem, należy przepuszczać bez przepustek, we dnie i w nocy.

§ 3.

Orszaki pogrzebowe, składające się z karawanu, duchownego, niosącego krzyż, sługi kościelnego i bliższych krewnych, należy przepuszczać bez uprzedniego pozwolenia i bez przepustek.

141.

Kupno i sprzedaż jaj.

Na podstawie §§ 4 i 9 rozporządzenia Najwyższego Wodza z dnia 11. czerwca b. r. Nr. 61 wydało c. i k. Jeneral-Gubernatorstwo w Lublinie następujące zarządzenie:

1. Zakupno jaj w celu dalszej sprzedaży albo w celu wywozu jest zakazanem.
 2. Zakupno jaj odbywać się będzie przez c. i k. Komendę obwodową za pośrednictwem legitymowanych kupców, którzy obowiązani są wszystkie zakupione jaja oddać do dyspozycji Komendy obwodowej.
 3. Właściciele sklepów spożywczych mogą na podstawie zezwolenia Komendy obwodowej zakupić jaja najwyżej w ilości jednej skrzyni (1440 sztuk).
 4. Komenda obwodowa ustawi ceny wytyczne dla producentów (włóścian) jako też dla detailicznych handlarzy.
 5. Gromadzenie jaj w celu zakonserwowania ich podlega obowiązkowi zgłoszenia, o ile przekracza ilość jednej skrzyni (1440 sztuk), zgłoszonymi zaś zapasami jaj rozporządza Jenerał-Gubernatorstwo
 6. Przekroczenia ustępów 1, 2, 3 i 5 będą karane przez c. i k. Komendę obwodową grzywnami do 100.000 K. albo aresztem do 5-ciu lat. Obok kary może być orzeczona konfiskata towarów, które stanowią przedmiot orzeczenia karnego i są własnością zasądzonego.
- Wszystkie dotąd wydane zarządzenia co do handlu jaj, świadectwa przemysłowe i zezwolenia na zakupno jaj unieważnia się.
- Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 18. lipca 1916.

142.

Uszkodzenia urządzeń kolejowych.

Ponieważ w ostatnich czasach zaszły kilkakrotnie wypadki lekkomyślnego, częścią zaś także złośliwego uszkodzenia urządzeń kolejowych, a zatem wydaje się następujące rozporządzenie:

Zakazanem jest chodzenie po torze kolejowym i po obszarach oraz urządzeniach należących do kolei, o ile nie są one przeznaczone także dla użytku publiczności. Również zabronione jest surowo składanie jakichkolwiek przedmiotów na torze kolejowym oraz w bliskości jego i wogóle w pobliżu urządzeń kolejowych, do których nie wolno się zbliżać.

Nieusłuchanie tego zakazu pociągając za sobą surowe kary, naraża nadto na niebezpieczeństwo utraty życia, ponieważ strażę wojskowe pilnujące torów i urządzeń kolejowych zależnie od towarzyszących okoliczności mają nietylko prawo ale nawet obowiązek użycia broni, przeto nienależący do służby kolejowej nie powinni w nocy zbliżać się do torów i urządzeń kolejowych.

Gminy są także odpowiedzialne za całość urządzeń kolejowych, znajdujących się w ich obrębie i dlatego naczelnicy gmin oraz sołtysi są obowiązani w obrębie podległych sobie obszarów dołożyć wszelkich starań, aby zapobiedz uszkodzeniom kolei, pouczając stosownie ludność i pilnując, aby nie przekraczano wydanych rozporządzeń. Każdy jest obowiązany wedle możliwości zapobiedz uszkodzeniom kolei i najbliższej straży mającej dozór nad koleją donieść natychmiast o zauważonem przekroczeniu przepisów oraz o wszystkim co może posiadać znaczenie dla bezpieczeństwa kolei, a zaniedbanie tego obowiązku będzie karane surowo.

Za uszkodzenia kolei, których można było uniknąć przy zachowaniu należytej uwagi ze strony organów gminnych i ludności, pociągnię się do surowej odpowiedzialności oprócz właściwych winowajców także organa gminne i osoby prywatne właśnie za zaniedbanie tego obowiązku, którego wypełnienie byłoby mogło w danym razie zapobiedz uszkodzeniu bądź wprost przez przeszkodzenie mu, bądź też przez doniesienie władzy.

W wypadkach, w których można przypuścić, że i szersze koła ludności wiedziały o zbrodniczym zamachu lub o przygotowaniach do tegoż, zostaną całe gminy uznane za współwinne a tem samem pociągnięte do odpowiedzialności i kary.

143.

Utrzymanie rowów i bankietów drogowych.

Celem ochrony bankietów i rowów przydrożnych wydaje się niniejszem zakaz pasienia bydła i trzody na bankietach i w rowach dróg wszelkiej kategorii, oraz przejeżdżania i tratowania bankietów i rowów.

Przekraczający ten zakaz będą karani grzywną 10 K. i zmuszeni do odszkodowania.

Droźnicy następnie naczelnicy gmin, sołtysi i c. i k. żandarmerya są obowiązani do pilnego przestrzegania tego zakazu i podawania c. i k. Komendzie obwodowej nazwisk osób przekraczających ten zakaz.

144.

Opłata należności stemplowych w walucie koronowej według nowo zaprowadzonego kursu rubla.

Według tutejszego ogłoszenia w dzienniku urzędowym Nr. 6 z roku 1916 punkt 107 dotychczasowy przymusowy kurs rubla (rubel srebrny lub papierowy = 2 kor.) został zniesiony, a natomiast aż do odwołania ustanowiono kurs przerachowania 1 Rb. = 2 K. 50 h.

Ta zmiana wartości rubla i korony wpływa również na opłatę należności stemplowych. Mianowicie ustawy krajowe normują wymiar należności stemplowych w rublach, zaprowadzone zaś w obszarze okupowanym bośniacko-hercegowińskie marki stemplowe opiewają na walutę koronową. Wobec tego należy wysokość należności stemplowych określonych ustawami krajowymi przerachowywać na walutę koronową według podanego na wstępie stosunku wartości i zaokrąlać przy tem na należności w halersach.

Aby umożliwić opłatę należności stemplowych w markach stemplowych zostaną wprowadzone nowe kategorie marek stemplowych, a mianowicie po 2 hal., 26 hal. i 38 hal.

Aż do nadejścia tych nowych kategorii marek stemplowych należy przy opłacaniu należności stemplowych te części tychże, które nie mogą być uiszczone przez dotychczasowe kategorie marek stemplowych, opuszczać.

145.

Sprzedaż oliwy maszynowej i oliwy cylindrowej.

Zapotrzebowanie smarów w gospodarstwie w obwodzie jest już od dłuższego czasu pokryte.

C. i k. Komenda obwodowa oddała te smary do sprzedaży Filii lubelskiego syndykatu rolniczego w Puławach.

Cena sprzedania tych smarów jest następująca:

1) Oliwa maszynowa	1 pud	24 K.
2) » cylindrowa	1 »	42 K. 58 h.

146.

Obwieszczenie.**Przyjmowanie tubylców do służby przy c. i k. Żandarmeryi w okupowanych obszarach Polski.**

C. i k. Zarząd wojskowy w okupowanych obszarach Polski zezwolił na przyjmowanie dobrowolnie zgłaszających się mieszkańców do służby w żandarmeryi w obszarze okupowanym.

Ze względu, że c. i k. żandarmerya stanowi integralną część c. i k. wojska, takie dobrowolne wstąpienie uważa się za równoznaczne z dobrowolnem wstąpieniem do służby w c. i k. sile zbrojnej, dozwolonem Najwyższem postanowieniem z 1. października 1914.

Warunki przyjęcia:

- a) zupełna zdolność do służby wojskowej, oraz wiek między 20 a 30 lat;
- b) poświadczenie, że petent nie był sądownie karany;
- c) znajomość polskiego języka w słowie i piśmie (władający językiem niemieckim, mają pierwszeństwo);
- d) bezżenność wzgl. bezdzietne wdowieństwo;
- e) zobowiązanie się do czynnej służby przy żandarmeryi w okupowanych obszarach Polski przez przeciąg najmniej 4 lat.

Małoletni muszą wykazać się pisemnem i przez gminę potwierdzonem pozwoleniem ojca lub opiekuna.

Pobory.

Przyjęcie następuje na razie na przeciąg 6 miesięcy; po upływie tego czasu próby nastąpi przeniesienie do żandarmeryi.

Pobory początkowe wynoszą — oprócz ryczałtowego t. zw. Etappenrelutum (obecnie 3 K. 12 h. dziennie), 2 K. 74 h. dziennie żołdu i 1 K. 20 h. dziennie dodatku polowego.

Każdy zgłaszający się winien przynieść ubranie, obuwie i bieliznę (w dobrym stanie), później otrzyma mundur skarbowy, obuwie i uzbrojenie.

Do każdego podania należy dołączyć (obok zwyczajnych dokumentów osobistych, jak metryka chrztu, świadectwa szkolne i t. p.) także rewers własnoręcznie przez kandydata napisany w języku polskim lub niemieckim następującej treści:

Rewers.

Na wypadek mego przyjęcia do c. i k. żandarmeryi w okupowanym obszarze Polski obowiązuję się czynnie służyć przy tejże żandarmeryi najmniej przez przeciąg czterech lat.

Data

2 świadków.

Podpis

Kandydaci winni wnieść podania do c. i k. Komendy obwodowej.

Przyjęci do służby podlegają od dnia wstąpienia do żandarmeryi wojskowym ustawom karnym i przepisom dyscyplinarnym na równi z należącymi do c. i k. wojska.

147.

Sprzedaż dzieł sztuki.

Celem zapobieżenia wywożeniu dzieł sztuki z obszaru okupowanego wzywa się wszystkie koła ludności, a w szczególności duchowieństwo i właściciele dóbr, aby przy pozbywaniu wartościowych dzieł sztuki uwzględniali ile możliwości kupców krajowych, albo też by odnośne przedmioty ofiarowali do nabycia Państwu.

C. i k. Komenda obwodowa udzieli stronom interesowanym we wszystkich tego rodzaju wypadkach swego poparcia ewentualnie będzie interweniowała u c. i k. General-Gubernatorstwa wojskowego.

148.

Ostrzeżenie przed spekulantami w handlu ziemią.

Zdarzają się wypadki, że niesumienni spekulanci gruntami namawiają ludność włościańską do pozbywania ziemi pod pozorem, że wskutek wojny grunta straciły rzekomo na wartości, narażając w ten sposób ludność na szkodę.

Przeciw takiemu fałszywemu przedstawianiu rzeczy Komenda obwodowa wystąpi z całą surowością.

Własność ziemską przez wojnę nie tylko nie spadła w cenie, lecz przeciwnie bardzo znacznie zyskała już na wartości i jeszcze zyska, wobec czego z całą stanowczością odradza się sprzedaż gruntu.

Jeżeli zajdzie wypadek zamierzonej spekulacji gruntami lub nakłaniania włościan do pozbycia gruntu należy nazwiska osób podejrzanych o nieczyste spekulacje gruntowe podać do wiadomości tutejszego Sądu wojkowego.

149.

Dozór nad wywozem koni.

Handel końmi bez osobnego piśmiennego zezwolenia jest surowo wzbroniony, a pozwolenia na sprzedaż koni z jednego obwodu do drugiego udzielić może tylko Komenda obwodu.

Te zarządzenia muszą być ściśle przestrzegane także na przewozie promem w Puławach, gdyż, jak się okazało, powiodło się handlarzom przemycić konie na lewy brzeg Wisły.

Każdy zaprzęg jakoteż konie, o ile są nieznane, wyjąwszy zaprzęgi pozostające bez wątplenia na usługach wojska, lub którym towarzyszy służbowo żołnierz, mają być przed przewiezieniem poddane ścisłemu zbadaniu przez komendanta promu (podoficer).

Osoby cywilne udające się za Wisłę w swoich sprawach prywatnych muszą się postarać u odnośnego posterunku żandarmeryi o pozwolenie na przewiezienie promem, które musi zawierać:

1. Nazwisko właściciela zaprzęgu względnie furmana,
2. liczba, rodzaj i opis zaprzęgu,
3. cel i kierunek jazdy oraz przybliżony czas i kierunek powrotu.

Oczywiście musi osoba cywilna posiadać także kartę tożsamości. Furmanów, którzy na przewozie nie mogą okazać powyższych dowodów należy zawrócić, ewentualnie przedtem odpowiednio pouczwszy, natomiast ludzi podejrzanych o przemycanie koni należy przytrzymawszy oddać w ręce żandarmeryi w Puławach.

Jest obowiązkiem żandarmeryi, straży skarbowej i policji granicznej zupełnie tak samo surowo przeprowadzać kontrolę zaprzęgów dla powstrzymania koni na granicy obwodów: lubelskiego, janowskiego, lubartowskiego a przede wszystkim na granicy okupacji niemieckiej.

Każdy właściciel zaprzęgu, który ma zamiar wyjechać do jednego z wymienionych obwodów musi zaopatrzyć się w swoim posterunku żandarmeryi o legitymację dla furi, zupełnie podobną do pozwolenia na przewóz przez Wisłę.

W stosunkach z granicznym obwodem okupacji niemieckiej pozostają w mocy nadal dotychczasowe zarządzenia, jednakowoż na granicznych przepustkach należy wymienić oprócz liczby, maści i płci koni także cel i kierunek podróży oraz czas i kierunek powrotu.

W wypadku, gdy właściciel zaprzęgu lub sam zaprzęg jest nieznany, należy tożsamość tychże poddać ścisłemu zbadaniu, a w razie wątpliwości przytrzymać, dając znać natychmiast Komendzie obwodowej.

Powyższe zarządzenia pozostają w ścisłym związku z najnowszym rozporządzeniem G. G. W. w celu położenia tamy kradzieży koni oraz odnośnie do kontroli targów końskich.

Wyroki c. i k. Sądu wojennego w Puławach.

L. p.	Imię i nazwisko	Czyn karygodny	Kara
1.	Stanisław Makijewski	gwałt publiczny przez niebezpieczne pogrożki	1 rok ciężkiego więzienia
	Paweł Grabczak		11 miesięcy ciężkiego więzienia
	Władysław Peterwas		10 miesięcy ciężkiego więzienia
	Stanisław Buła		10 miesięcy ciężkiego więzienia
	Konstanty Peterwas		1 rok ciężkiego więzienia
	Feliks Kubisz	dtto i posiadanie broni	2 lata ciężkiego więzienia
2.	Bronisław Romanowski	kradzież i posiadanie broni	4 lata ciężkiego więzienia
3.	Jan Majewski	uczestnictwo w kradzieży	6 miesięcy więzienia
4.	Józef Wawerski	posiadanie broni	1½ roku więzienia
5.	Piotr Fota	posiadanie broni	2 lata więzienia
6.	Jan Zabiegała	naruszenie spokoju publicznego	w drodze łaski 6 mies. ciężk. więz.
7.	Wojciech Turski	rabunek	1 rok ciężkiego więzienia
	Jan Kamka		1½ roku ciężkiego więzienia
	Franciszek Wrutny		1½ roku ciężkiego więzienia
	Jan Capała		1½ roku ciężkiego więzienia

**C. i k. Komendant obwodu:
WILHELM DIVOK, pułkownik w. r.**

